

Prvaki se bahajo vedno s svojim „krščanstvom“, čeprav je zadnji kočar bolj kristjan kot prvaki oderuhi. Ravno zdaj slavijo s kresovi in možnarji spomin sv. Cirila in Metoda. Vsak zgodovinar pa vé, da so nemški škofje krščanstvo med Slovence prinesli... Za sebe hoče ta plesniva gospóda pač nemščino, sama jo rabi, le ljudstvu noče dati tega zaklada. Kristus je dejal: „Pojdite med svet in pridigujte vsem narodom moje nauke.“ Duhoven prvaška misljenja pa pridiguje raje sovraštvo naroda do naroda... Prosimo, kdo pa je vrhovni zaščitnik družbe sv. Mohorja? Nemec dr. Kahn! Za se uvidevajo klerikalci potrebo nemščine, ljudstvo pa hočejo obdržati v temi. Mi pa se ne bojimo sovraštva in naglašamo ter bomo naglašali: Nemščina nam je potrebna kot vsakdanji kruh!

Veliko bi še imeli o šoli povedati. Tudi o razdelitvi poduka je treba pogovora. Za gotove mesece in letu bi bilo kmetu jako v prid, ako se uvede le dopoldanski poduk. To bi bilo tudi v interesu šolske mladine. Na Nemškem se v tem oziru že poizkuse dela. Predolgo v šoli čepeti, ni zdravo. Na Angleškem traja vsaka šolska „ura“ le 40 minut. Treba se je tudi ozirati na zdravje mladine, kajti le v zdravem telesu živi zdrava duša. Treba je obzirov na kmeta, ki dela danes le za — davke in ki potrebuje večje otroke za lahka dela.

Pridemo li koncu! Kakor vsaki ljudstvu koristni uredbi preti tedaj tudi šoli največja nevarnost od strani klerikalizma. Kajti klerikalizem hoče udomačiti tudi v šoli umazano svojo politiko. Zastrupiti hoče nežne duše mladine s strupom sovraštva in suženjstva, kajti v svojem bistvu je klerikalizem najhujši sovrag šole. In ker že šole uničiti ne more, hoče ji vzeti vsaj vse dobre lastnosti.

Rešimo tedaj brezskrbno deco iz črnih krempljev klerikalizma — in z napredno mladino bode i bodočnost naša!

Somišljeniki „Štajerca“!

Vi poznate svoje sovražnike, čeprav prihajajo v ovčji obleki. Stoletja so Vas držali v temi in suženjstvu in zanaprej imajo isti cilj...

„Štajerc“

pa je pričel pogumno in odkritosrčno borbo proti vsemu, kar je gnilega in slabega v naši domovini.

Za hvalo gosposke

se ne borimo, — veseli smo, ako nas sovraži prvaška gospóda, kér je to dokaz, da smo storili svojo dolžnost. Vaša dolžnost je, da

naročate, razširjate in čitate

brez strahu edini

napredno-ljudski list „Štajerca“!

Kmetje, delavci in obrtniki! Otresite se jarma črnih prijateljev, katerim ste le molzna krava.

Naročajte „Štajerca“,

ki je stal, stoji in bode stal na stališču naroda in nikdar ne na stališču narodnih pijavk.

Zahvaljujemo se novim naročnikom, katerih smo v zadnjem času izredno veliko dobili. Čast i starejšim naročnikom, ki žrtvujejo veliko za našo idejo! Ali še več dela je treba! Mi storimo svojo dolžnost, storite jo tudi Vi!

Kdor je z naročnino zaostal, naj jo vpošlje takoj, ker drugače mu moramo list vstaviti!

Naročnina stane za celo leto 2 K, za pol leta 1 K.

Torej, somišljeniki, na delo!

Uredništvo in upravništvo.

Napredni volilci v občini Teharje!

Sobota, 21. t. m. je odločilen boj! Ne pustite, da bi dobili pristasi prvaškega klerikalizma večino! Ne prestrašite se groženj teh ljudi! Čast občine Teharje leži v Vaši roki! Vaša dolžnost je, da volite napredno! Farštvo dviga svojo glavo in prvaški advokatje mu pomagajo. Ne pustite jih zmagati, kajti občinsko gospodarstvo naj bode v napredni ljudski upravi. Vsi na delo na dan volitve!

Politični pregled.

Volina preosnova. Odsek za volilno preosnovo dela pridno naprej. Za večino kronovin se je že določilo število mandatov in volilne okraje. Hud je bil boj za Kranjsko. Nemški poslanci so namreč zahtevali, da se privoli kočevskim Nemcem posebnega poslanca, kar je tudi opravičeno, ker plačajo kranjski Nemci razmeroma veliko več davkov kot Slovenci. Kočevski mandat je bil končno sprejet. Medtem so pričeli italijanski poslanci z obstrukcijo, ali tržaški delavci so priredili par demonstracij in Italijani so zlezli v kozji rog. Nadalje se je razveljavilo sklepe glede Stajerske in sklenilo za Stajersko še en mandat. Govorili bomo o tej zadevi obširno, kadar bode izgotovljena. Prvaški poslanci kažejo dan na dan, da se jim grè le za to, da ostanejo v komodnem poslu poslancev. Vse fraze so le prazne besede, — glavna stvar pri klerikalcu je žep!

Ne kupujte ogrske moka! Ogrsko nasilje ne pozna mej. Avstrijanci se zamoremo ubraniti ogrskih napadov na naše žepce le z odločnostjo. Premislimo to-le: Leta 1890 smo uvozili iz Ogrske moka za 80¼ milijonov kron, l. 1898 že za 116 in l. 1904 za 170 milj. kron. Naš uvoz iz Ogrske je tedaj v 15 letih za več kot 100% narastel. Razumemo, da igra pri nakupu moka v prvi vrsti cena vloge. Ali ošabnosti mažaronskih junakov je treba meje postaviti. Podpirajmo raje domače mline, domače blago in prišli bomo naprej. Ogrji se borijo brezobzirno proti avstrijskemu blagu. Za Ogrje smo Avstrijanci le „švabski psi.“ Proč torej z mažarsko moko!

Colninska vojna s Srbijo. Trgovsko-politične razmere med Avstrijo in Srbijo so že dalje časa napete. Vzrok je, da niso hoteli Srbi svoje kanone v Avstriji naročiti. Poleg tega je sklenila Srbija zvezo z Bolgarijo, ki je bila za nas škodljiva. Zdj se meje zaprte in colninska vojna je pričela. Zadnje leto uvozili so Srbi v Avstrijo za 68 milijonov kron svojega blaga; 195.000 komadov živine in skoraj milijon centov žita. Avstrijski uvoz v Srbijo pa doseže komaj 30 milijonov kron. Od vsega blaga, kar ga pošlje Avstrija v inozemstvo, grè komaj 1¼% v Srbijo. Srbija pa pošlje 85% svojega eksportnega blaga v Avstrijo. Nas torej ta boj prav malo boli, pač pa bode velikanska škoda za srbsko trgovstvo. Nasprotno, naš kmet bode imel dobiček od boja, ker morajo živinske cene visoko poskočiti. To uvidevajo tudi vsi srbski listi, ki napadajo strastno srbsko vladu. Slov. prvaški listi kakor „Domovina“, „Slovenec“, „Gospodar“, pa tega nočejo razumeti in se potegavajo — za Srbe.

Nemirni Balkan. Makedonski kmetje pričakovali so letos bogato žetev. Ali sredi majnika že je preobilni dež vse pokvaril. Žitje je večidel pokvarjeno, zlasti v vijaletu Saloniki. Hudo trpele so tudi nasadbe opija ter maka; le pri opiju imajo kmetje nad 900.000 K škode. Težko poškodovana je tudi industrija z žido, ker so sviloprejkje (židna gosenica) vsled dežja poginile. Pri Drami in Ksantiju je zopet toča vse tobakne nasadbe uničila. Edino upanje za to letinjo sta še koruza in vino. Ali večni krvavi boji Grkov z Bulgari in Kucovlaci onemogočijo vsak napredek. Makedonija izgleda kakor Nemčija po 30 letni vojni: povsod mrličji, požgane vasi, hudoledstva najhujše vrste. Naravno, da tudi Avstrija ne more peljati svojega trgovstva. Dokler se boji ne prenehajo, je vsak napredek izključen.

Krvava Rusija. Zgodovina človeštva ne pozna tako velikanske revolucije. Najprvo rusko-japonska vojna, iz katere je prišel japonski pritlikovec kot zmagovalc. Potem prvi boji delavcev v Peterburgu, Moskvi, Lozdu itd. Vojaki so zmagali nad neoboroženimi delavci. A potem so se sami uprli; najprvo mornarji brodogoja na črnem morju, ki so razvili na ladiji „Knjas Potjemkin“ rdečo zastavo revolucije. Potem so se spuntali infanterijski polki, kozaki, celo carjeva garda. Novo ustanovljen državni zbor („duma“) se je postavil na stališče naroda. V zadnjem času so se pojavili zopet židovski pogromi. V Bjalestoku je bilo po vladnem poročilu ubitih 62 oseb, težko ranjenih 78 oseb, oplenjenih 169 stanovanj in se je škoda za 200.000 rubljev napravilo. Vsak dan se godè umori,

katerih žrtve so policaji, uradniki, generali. pri temu je gospodarski položaj države groz. Vkljub velikanskemu posojilu v inozemstvu zna primanjkljaj 130 milijonov rubljev. Najnevarnejši pojav pa je nezadovoljnost kmetov. Ruski „muhi“ ki je doslej trpel kot nema živina, vstaja zahteva zemlje, zahteva razdelitev posesti zažiga plemenitaške gradove in trka na carjeve palače... Velikanski je boj naroda proti samu vladu. Udarcu vlade sledi udarec revolucije smrtni obsodbi policije smrtna obsodba puntarje. Nikdo ne ve, kaj se jutri zgodi!

Kronika. Nemški kmetaki poslanci so dali v avstrijski zbornici nujni predlog varstvo in pospeševanje izvoza ječmena; predlog je bil sprejet. — V novi razpravi sta bil francoska častnika Dreyfus in Piquart poponoma oproščena. Kakor znano, je bil Dreyfus že 10 let na „vražjem otoku.“ V zbornici padale ob tej priliki klofute. — Amerikanska država Honduras je pričela vojsko s sosednjo Guatemalo. — Na mesto pokojnega viteza Berkso so si izvolili prvaki klerikalca Voršeka Bog jim požegnaj! — Turško brodogrje je mobilizirano; bojé se, da bi hoteli ruski puntarjskoji Bosphorus. — Novo železnico Jesenice-Gorica-Trst so otvorili 19. t. V vsaki smeri gredó 2 brzovlaka ter 3 osebni vlaki. — Ljubljanski šolski svet je oprostil otroke od šolskega maš. Po § 14. drž. zakona se ne sme nikogar s verskim obredom siliti. — Letošnji jesenski manevri na Ogrskem so odpovedani, kér so povsod odpusta nad. rezervistov preveč zmanjšali. — Državnozbornske počitnice prično baje 20. m. in končajo sredi septembra. — Avstrijska vlada je razveljavila Körber-Szellovo avstrijsko-ogrsko pogodbo. — Na Ruskem so ustrelili puntarji generala Kozlova, malo preje pa generala Čuknina.

Dopisi.

Iz ptujskega okraja. Načrt nove okr. ceste Dornova, Zamenci, Brezovci, Tivolci, Lastigovci in Savci. Med Pesnico in Ljutomerško cesto precej velika obrežna okolica in tista nima nobene okr. ceste, marveč samo občinske, ki le z vednim blatom pošlajstrane in nesposobna za vožnjo na razne strani, tako da uboga žid mora gaziti najhujše blato, naj se pelja v Ptuj ali na štacijo Moškajnce. Slavni okr. zastopnik v Ptuj bi rad ustregel temu okraju in naredil okrajno cesto v blagor vsemu prebivalstvu, da bi se lahko prišlo z najkrajšim potom naravnost v Ptuj, pa tudi na kolodvor v Moškajnce. bi bila res velika dobrota ne samo za ta obrežni okraj, temveč tudi za celo ptujsko polje. Dosti je nevednežev, bolje rečeno, nevošljivcev, ki bi vsak rad po svoji trmi samo za sebe in cesto, to se je pokazalo pri komisiji mesca aprila. In sedaj ne dobi niti eden niti drugi nikoli ceste, ker je bilo nasprotstvo te prepotrebne okrajne ceste preveliko. Sl. okr. odbor je sklenil naj se ta okrajna cesta zgradi od Dornove, Zamence, od Zamence v Brezovce, od Brezovci se tudi v Tivolce naredila, kolikor daleč se ptujski okraj, namreč od Brezovce en kilometr. Potem bi se tudi ormuški okr. zastopnik prišel da bi moral od tibolskega mosta narediti cesto do ptujske meje, namreč do Brezovce. Da od Brezovci bi se ta proga delala v Lastigovci in od Lastigovci v Savce. Tudi tu bi se ormuški okraj prisilil, da bi od Sv. Lenarta skoz Brezovce do ptujske meje v Lastigovce naredil cesto ki bi imela zvezo z zgorej omenjeno cesto. Tudi bi se prišlo z najkrajšim potom od dveh strani na Ptuj ali pa na štacijo v Moškajnce in na Ljutomer. Okrajna cesta je velika dobrota za občinstvo in tudi za posestnike, po kateri zemljišče se gradi. Gotovo ne bode imel nobene škode, marveč še veliko korist, da bi z vsejeto zemljišče dal brezplačno. Če pa ne, pa tudi dobro plati. Velika je dobrota, ako doka cesta veže vasi, to je velik napredek za gospodarstvo celega okraja. Okrajni zastopnik bi nasadil drevje na robu ceste in to drevje prepusil posestnikom, po katerih zemljišča se cesta gradila, posestnik pa bi imel pol lep dobiček, kaj bi mnogo več koristi donal kakor pa tisto zemljišče, katerega bi prepusil za cesto. Tedaj, dragi okoličani, zahtevajte prepotrebno cesto, za katero je sl. okr. zastopnik

sam sestavil omenjeni načrt. Ne nasprotujte sosedu in sebi, potem bodo še poznejši redovi hvalježi okrajnemu zastopu, ker on deluje le za blagor celega okraja. Sedajni okr. zastop ni pristranski, kakor je bil prejšnji, marveč je velik in odkritosrčen dobronik celega ptujskega okraja. Mnogo posestnikov si želi, da se ta načrt izvrši.

Sv. Jurij ob Ščavnici. „Mene mora cela fara pozdravljati“, tako se je izrazil v neki gostilni človeče, katero je pred par leti prišlo k nam in tukaj dobilo skozi priprošnjo vseh živih in mrtvih službo. Marsikdo bi mislil, da človek, kateri si upa tako drzno govoriti, mora biti ali kak visok uradnik, ali kak mogotec, kateri celo fara podpira, ali pa kaka zvezda modrosti. Zali-bog, da temu ni tako! Kajti človeče, katero je imstilo te besede, ni noben uradnik, ni mogotec, najmanj pa kak modrijan, ampak ta človek je kot mežnar ali nadzornik cerkvene metle nastavljen. Odkod je je našemu mežnarju vcepila ta domislja, še dosedaj sami nismo izvedeli. Premožen ta človek najbrž ne more biti, ker nikogar ne podpira, ampak vsako leto po celi fari zraven zrnja fižol, krompir in repo pobira. Kaj se tiče njegove modrosti, tudi drugega ne moremo omeniti kakor to, da je kmalu po njegovem prihodu neki gospod, kateri ima vsak dan več ali manj ž njim opraviti, rekel: „Tega se nam ni treba bati, da bi naš novi mežnar kaj pamet izgubil, kajti ta je že zdaj nima dosti“. Domislja in predrznost našega mežnarja najbrž izvira od tega, ker so njegovi stariši bili nekdanj sosedje neke zelo bogate hiše in ker on vira sedaj protekcijo, katere še nobeden mežnar ni imel, da celo psu našega župnika pri vsaki priložnosti sme reči zaupno: „ti!“ No, ti mežnar, ko bi še po tvoji glavi začele kdaj zopet take bedaste misli rojiti, da te mora namreč cela fara pozdravljati, tedaj boš moral za svojo glavo in bolezen iskati zdravila. Svetujemo ti, da se podaš k Schmiedlechnerju v Blagus ali pa Stelercju v Brezje. Kakor ljudje trdijo, sta ta moža že marsikatega vola ozdravila, mogoče je, da tudi za tvojo bolezen najdeta pravo sredstvo. Ako te ne ozdravita, potem se podaj na bližnji kolodvor, kupi si vozni list štrtega razreda do postaje „Puntigam“, tam se daj izkreniti ter naznani prvemu človeku, katerega boš srečal, da si mežnar od Sv. Jurija ob Ščavnici in mi ti garantiramo, da boš slovesno spremljan v bližnji Feldhof. Konečno pa še sprejmi sledeče počne besede: Kateri po fari repo, fižol in krompir pobira, na tistega se še maček ne ozira. — Kdor po botrinskih južinah sline cedi, taki ne slisi med boljše ljudi. — Mežnar! Vlada si in ostanee le cerkvenih miš in podgan!

Iz Polzele. Farskemu dopisnu obrekljive čunje v Mariboru stavimo sledeče prašanje: 1. Zakaj nisi resnice poročal, da je župnik na Polzele, Atteneder, 29. maja t. l. v navzočnosti volilne komisije svojim nerazsodnim backom glasovnice pobiral in podpisoval z imenom „Korošec“? — 2. Zakaj nisi resnice poročal, da so farji med volitvijo od hiše do hiše, od volilca do volilca letali in glasovnice podpisovali? — 3. Zakaj ne poročáš, da farji pri velikonočnem upraševanju od vsake osebe 1 K zahtevajo za listek, ki je komaj 1 dm dolg in 2 cm širok? Ali pogori vsako leto za 1400 K sved? — 4. Zakaj volilce ne podučiš, da V. kurija ni za „Dominus vobiscum“, ampak za „Et cum spiritu tuo“ — ne za debele in site farje, temveč za mize, izstradane sloje? — 5. Zakaj našega nerazsodnega ljudstva ne podučiš, da so duhovniki zato Korošca na Dunaj poslali, da bo glasovali za 9 milijonov 300 tisoč kron, katere duhovniki kot povišanje plač zahtevajo in katere bodo volilci pri davkariji plačali? . . . Ako ti pa še s tem ni dovolj, poročali bodemo natanko o berarji za pšenico, vino, za brezplačno obdelovanje farskih vinogradov, pri blagoslovljenju kruha, mesa, klobas, jajc, o dogodkih na veliki četrtki itd. Kajti resnica mora na dan! In mi pravimo: kdor farja voli, stori smrtni greh in zadelo ga bo prokletstvo razžaljenega naroda, ki se bode končno obrnilo proti onim, ki glasujejo za 10 milijonov stroškov na vaše štirbe.

Iz Ljutomer. V Ljutomeru imamo samo enega odvetnika, Karla Grossmanna, o katerem se je že marsikaj govorilo in pisalo. V svoji pisni ima Karlek dva uradnika s čudno pretek-

lostjo. Karlek je jima odpovedal službo, ali ona dva sta se ustavila kakor koza, češ, če greva midva, potem moraš, g. Karlek, z nama — res lepa trojica! Karlek je odletel po policaja, ali med tem je Karlekov gospa prosila, naj njemu možu ne zamerita, kajti on ima baje slabo pamet in ne vé, kaj dela! In konec tega štrajka? Karlek ju je prosil odpuščenja in plačal par litrov vina za spravo. Kako že delajo cigani? Zjutraj se bijejo, zvečer pa objemajo!

Iz Črešnjevca. Svoje dni smo poročali v Štajercu o ženskem boju v cerkvi in v farovžu in kako so se pretepele neke farske babure, da je celo župnik moral pobeigniti. Rekli smo, da je to sad farske morale. Predzadnji teden neko jutro so se pa tu babe zopet pretepele pred farovžem in sicer neka stara Kruljka in kuharica. Stara Kruljka je trdila, da ima njena hčerka neke stare pravice v farovžu in napadla je kuharico s škafof vode, kuharica pa je med tem prav krepko klestila z metlo po Kruljčinem hrbtišču. Zraven so se čule jako krefne besede, katerih pa si ne upamo obelodaniti. Tudi župnik je moral molčati, kajti babure vedo velikanke skrivnosti o njem.

Novice.

Naši greh. Vsak hip čitaš v prvaško-farskem časopisu bedaste opombe, ki nas delajo odgovorne za vsako stvar. Ako kdo kaj ukrade, je tega „Štajerc“ kriv. Ako kdo vero sramoti, je že „Štajerc“ kriv, ako postane kdo morilec, smo že mi tega krivi. In ko bi prišel jutri potres, je gotovo, da bi bili tudi mi tega krivi. . . Dober tek nam sicer to očitane ne pokvari. Tudi se prav nič ne jezimo radi njih. Ali ponižno vprašamo: Ali je „Štajerc“ kriv, da strelja hofrat Ploj v državnem zboru same kozle? Ali je „Štajerc“ kriv, da zapeljuje mokronosi kaplani omožene ženske? Ali smo mi krivi, da je klerikalna učiteljica Büchel 14 letnega fanta starišem odpeljala in ga porabila za spolske svinjarje? Ali smo mi krivi, da je bil oni dalmatinski duhovnik tožep zaradi umora svoje tete? Mi naj bodemo krivi, da je kaplan Rabuza „grevengo“ obujal, — da se debele na čuden način, najpobožnejše „Marijine device“, da vohajo župniki za testamenti kot pes za divjačino? Mi naj bodemo krivi, da posedujejo škofje po 10, 20 fabrik za žganje, pivo, vinograde, — da se v poklerikaljenih krajih največ zločinov godi? Vsi ti junaki vendar ne čitajo „Štajerca“, temveč le pobožne liste kakor so „Fhpos“, „Slovenec“ itd. . . To je pač malo čudno! Hudimana, kaj pa če jih čitanje teh nad vse, prav nad vse dobrih listov tako pokvari? . . . Kadar nam „Fhpos“ na ta vprašanja odgovori, takrat oblečemo spokorno kuto, se potrosimo s pepelom in prosimo za odpuščenje za ta velik „greh“, da smo — ljudstvu oči odpirali ter mu pokazali njegove pijavke v pravi luči!

Popravki po § 19. Prvaški vitezi v kuti in odvetniškem fraku so pričeli novi manèver. Uničiti hočejo „Štajerca“ s t. zv. „popravki“. Naš zakon je v tem oziru zelo pomanjkljiv. Ako pišemo: „Župnik N. ima rdeč nos od pi-jače“, — nam pošlje ta možakar „popravek“. „Ni res, da je moj nos rdeč od pijače. Res je pa, da je že plav in sicer od mozolov.“ In mi moramo to objaviti! Ako pišemo: „Prvaški advokat H. je računal za eno samo pot 50 kron in je torej oderuh“, — nam pošlje H. „popravek“. „Ni res, da sem oderuh, čeprav je res, da sem zaračunal za eno pot 50 kron“. In tako dalje. Razsodni ljudje seveda vedo, da niso ti klavni „popravki“ nič drugega kot izraz strahu, katerega imajo prvaki pred nami. Pred porotnike si nas ne upajo poklicati, ker vedo, da jim lahko dokažemo lumparije, katere jim očitamo. Zato nam pošiljajo „popraveke“. Ali čimbolj bodo flikali svojo raztrgano suknjo, tembolj žalostno in beraško bode izgledala. . .

Tretji slov. katoliški shod sklicujejo klerikalci za avgust v Ljubljano. Odkrito povedano, je to najnavadnejša komedija. Politikujoči duhovni spravijo nevedne ljudi skupaj, pijejo in jedo na vse pretege, šuntajo in hujskajo, in — ubogi ljudje gredo s praznim mošnjičkom domu. Prosimo: ali se sme ta priredba imenovati „slovenski shod“? Saj ni nič drugega kakor

nerodno posnemanje nemških in italijanskih takih „shodov“, prireditelji pa so duhovni, ki ne poznajo ne Nemca, ne Slovenca, ne Italijana, temveč ki hrepene edino za tem, da bi rimska nadvlada zopet premagala svet. L. za parado nosijo ti ljudje slov. trobojnico in le zato po-jejo pesem „Lepa naša domovina“, da bi se ne čulo obupano vpitje revščine in trpljenja! In „katoliški“ tashod pač tudi ni. O ljubezni do bližnjega bomo pač malo, presneto malo slišali. Sovraštvo se bode širilo, hujskalo se bode proti nam in drugemu nič. . . Naj torej le bobnajo in trobijo, — boben in trompeto prepustimo radi klerikalcem. Mi pa bodemo tiho in neomahljivo naprej delali. In tako nam ne more nič škodovati, — tudi ta neslovenski in nekatoliški semenj ne. . .

Šolske počitnice. Iz raznih krajev nam prihajajo dopisi, v katerih izražajo naši pristaši svoje želje glede šolskih počitnic. Večinoma se čuje željo, naj bi se počitnice pričele s 15. septembrom ter končale z novembrom. Ta želja je opravičena z ozirom na gospodarske razmere. Ravno od male maše do vseh svetnikov se vrši po vseh travnikih paša, ki je največjega pomena za telesni razvoj živine. Nadalje se spravlja v tem času sadje in koruzo ter pride tudi trgateg. Umevno je torej, da si žele kmetje v tem času počitnice. V šmarskem okraju se je upoštevalo to željo. Žal, da se zdaj v drugih ne da ničesar napraviti. Sklepi so tu — in po toči zvoniti pač ne pomagajo veliko. V okrajih, kjer so se počitnice že zdaj pričele, priporočamo kmetom, naj napravijo ob času paše na šolsko oblast prošnje, da se uredi le dopoldanski poduk. To se čisto lahko zgodi in taki prošnji se bode tudi ugodelo. Seveda, res je, da so kmetje v veliki meri sami krivi, da se jih nikjer ne vpoštevata. Vsak drugi sloj se združuje in zahteva svoje pravice. Kmet pa liže duhovnu roko in molči; k večjemu na tihem preklinja svoje tužno stanje in stiska pest v žepu. Boji se duhovna, boji se mežnarja, boji se misliti z lastno glavo. — in tako trpi raje. Veliki kancelar Bismark je izrekel besedo: „Boj se Boga in nikogar drugega; le pred svojim Bogom pripogni se tiho“. Ta beseda naj bi bila tudi nam geslo! Sicer pa nas vpraša naš dopisnik, v katerih toplicah se kopljeta neizmerno spoštovani hofrat Ploj in poveljnik črne armade kaplan Korošec? Tega pa ne vemo. Vemo, le, da sta potrebna zdravniške postrežbe, kajti nema in gluha sta za — ljudske zahteve. In končno: čeprav se kopljeta in pereta, ostaneta vendar le — zamorca.

Iz Spodnje-Štajerskega.

Nova štacuna v Ptuj. Prvaški listi prinašajo prav židovsko reklamo za neko novo štacuno v Ptuj. Ta štacuna bode stala na „narodnem stališču“, kar znači: delalo se bode na prvaško-klerikalni način. Osnovanje prvaških konzumov je prineslo tisočere kmete v nesrečo, v zapor in na beraško palico. Zdaj se vabi ljudstvo na druge limanice. Ali ozirom se na druge „narodne“ trgovine velika žalost nas obide. . . Poštenim potom se lahko vsak obogati kakor mu je drago; ali „narodnost“ za kšeft izrabljati, to je grdo. Kmetje bodo sicer že sami toliko pametni, da se ne puste zapeljati od praznih besed. Ali bo nova štacuna toliko „narodna“ kakor klerikalne posojilnice s svojimi 7% obrestmi? . . . Tetki „Domovini“ v Celju pa moramo tudi nekaj povedati. Ako napravi kmetški župan v svojih spisih malo napako, pribije ga jokava „Domovina“ takoj na križ, češ, naš mili svetovni slov. jezik pokvarja. Nova štacuna pa je zatosila po ptujskem okraju listke, v katerih je toliko napak, da bi se jih sramoval vsak šolski pobič. Pri površnem pregledanju smo našli 16 velikih napak v 15 vrsticah. Tetka v Celju, tvoja sveta dolžnost je, da poveš novi štacuni, naj se najprvo slovensčine nauči, potem šele naj baranta s svojo „narodnostjo“. Največ smeha pa povzroči sledeči stavek iz omenjenega listka: „Nova štacuna, novo blago si vsaki lahko misli“. . . Torej: štacuna je nova, to se ne da utajiti, ali dobro blago, no, dobro blago si kupci lahko mislijo. Po domačem: Kislo zelje imam, klobaso si lahko mislim, pa bo fejšat večerja. . . Kmetje pa bodo